

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра «Публічного управління, адміністрування та права»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедрою

д.н.держ.упр., доц. _____ Г.В.Ортіна

«___» _____ 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Законодавство і право в АПК»

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 208 «Агроінженерія»

механіко-технологічний факультет

2018 – 2019 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Законодавство і право в АПК» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 208 «Агроінженерія» на основі ступеня вищої освіти «Бакалавр». - Мелітополь, ТДАТУ, 2018. -13 с.

Розробники: к.п.н., доцент Горбова Н.А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Публічне управління, адміністрування та право»

Протокол № _ від «__» ____ 20__ року

Завідувач кафедри «Публічне управління, адміністрування та право»

д.н.держ.упр. _____ Г.В.Ортіна

Схвалено методичною комісією механіко-технологічного факультету для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 208 «Агроінженерія»

Протокол № _ від «__» ____ 20__ року

Голова, доц. _____ А.О.Смєлов

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>20 Аграрні науки та продовольство</u>	Обов’язкова	
Загальна кількість годин 90 год.	Спеціальність: <u>208 «Агроінженерія»</u>	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 2 год. самостійна робота студента – 4 год.	Ступінь вищої освіти: <u>«Магістр»</u>	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	16
		Практичні заняття	14
		Семінарські заняття	
		Самостійна робота	60
		Форма контролю: диференційований залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основною метою дисципліни «Законодавство і право в АПК» є формування у майбутніх спеціалістів сукупності знань та навичок застосування всієї системи діючих в Україні нормативно-правових актів, які регулюють аграрні правовідносини та забезпечують охорону прав і виконання обов'язків суб'єктами вказаних відносин. Це в свою чергу допоможе їм в майбутній професійній діяльності вірно застосовувати на практиці вищезазначені норми та вільно обирати свою модель поведінки в суспільстві, виконувати виробничо-господарські, природоохоронні та управлінські функції.

Основними завданнями, які мають бути вирішені в процесі вивчення дисципліни є:

1) змістовне оволодіння теоретичним розумінням всієї діючої системи нормативно-правових актів, які регулюють та охороняють аграрно-екологічні відносини в Україні та уміння працювати з ними;

2) уміння використовувати отримані теоретичні знання на практиці, шляхом складання тих чи інших юридичних документів, вирішення виробничо-господарських та природоохоронних завдань з позиції права і т.д.

Все вище приведене повинно відіграти ведучу роль у теоретичному та практичному оволодінні студентами основами знань дисципліни «Законодавство і право в АПК».

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- **знати** теоретичні засади законодавства і права в АПК, концепції, основні напрями і проблеми розвитку, удосконалення законодавства у сфері аграрної діяльності, тенденції та перспективи його розвитку за умов ринкової економіки і демократизації суспільства;

- **уміти** правильно визначати проблеми аграрної діяльності та законодавства у цій сфері, тлумачити та розкривати основні поняття, інститути та категорії аграрного права, здійснювати наукові дослідження і забезпечувати навчальний процес.

Вивчення законодавства і права в АПК повинно базуватися на знаннях, здобутих студентами при вивченні фундаментальних положень цивільного права та інших суміжних правових дисциплін і курсів.

Необхідна інформація про актуальні проблеми предмета та метода, інститутів, понять та категорій дисципліни надається студентам на лекціях, поглиблюється і закріплюється на семінарських заняттях і консультаціях. Разом з тим у нових умовах зростає значення самостійної позааудиторної роботи студентів. Контроль знань з дисципліни здійснюється на семінарських заняттях та заліках.

Предметним орієнтиром при вивченні дисципліни “Законодавство і право в АПК” є тематичний план, складений за змістовими модулями. Обсяг необхідного програмного матеріалу визначений у розділі “Зміст дисципліни”. Список літератури містить майже всі основні науково-теоретичні джерела, що стануть у пригоді при вивченні дисципліни.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1.: «Загальні питання законодавства і права в АПК»

Тема 1. Предмет та державне регулювання аграрного права України. [1, с.3...31; 7, с. 2...23;]

1. Аграрне право як галузь права та предмет аграрного права України.
2. Принципи, система аграрного права та особливості аграрних правовідносин.
3. Джерела аграрного права та правові засади державної регулятивної діяльності в сільському господарстві.
4. Система й повноваження державних органів, які здійснюють регулювання сільського господарства.
5. Форми й методи регулятивної діяльності державних органів у сільському господарстві.

Тема 2. Загальна характеристика суб'єктів сільськогосподарської діяльності. [1, с.32...64; 2, с. 24...53;]

1. Поняття та загальна характеристика правового становища господарських товариств в АПК.
2. Поняття та види сільськогосподарських кооперативів.
3. Поняття та загальна характеристика правового статусу фермерських господарств.
4. Поняття та основні ознаки особистого селянського господарства

Тема 3. Правове регулювання виробничо-господарської та фінансової діяльності сільськогосподарських організацій. [1, с.65...99; 2, с. 54...83;]

1. Поняття виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств та її правове регулювання.
2. Загальна характеристика фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств та її правове регулювання.
3. Загальна характеристика трудових відносин сільськогосподарських підприємств .

Тема 4. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення. [1, с.100...144; 2, с. 84...112;]

1. Поняття і склад земель сільськогосподарського призначення.
2. Землі сільськогосподарського призначення як об'єкт правового регулювання.
3. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення.

4.Права та обов'язки сільськогосподарських землекористувачів.

Змістовний модуль 2. Правове регулювання окремих видів агропромислової діяльності

Тема 5. Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві.[1, с.145...176; 2, с. 112...142;]

1. Правові форми використання природних ресурсів у сільському господарстві.
2. Правове регулювання водокористування в сільському господарстві.
3. Правове регулювання надрокористування в сільському господарстві.
4. Правове регулювання використання тваринного світу у сільському господарстві.
5. Правове регулювання використання рослинного світу в сільському господарстві.
6. Правове регулювання лісокористування в сільському господарстві.

Тема 6. Правове регулювання здійснення окремих видів сільськогосподарської діяльності. [1, с.206...247; 2, с. 177...204;]

1. Загальна характеристика законодавства про окремі види сільськогосподарської діяльності.
2. Загальна характеристика правового регулювання галузі тваринництва та племінної справи у тваринництві.
3. Правове регулювання бджільництва та виробництва рибної продукції.
4. Правове регулювання ветеринарної медицини
5. Правова охорона прав на сорти рослин та правове регулювання насінництва.

Тема 7. Договірні відносини сільськогосподарських організацій (орендні відносини). [6, с.362..652; 7, с. 291...350;]

1. Особливості аграрно-правового регулювання договірних правовідносин у сільському господарстві.
2. Класифікація договірних зобов'язань у сільському господарстві.
3. Контрактація та інші окремі договори щодо реалізації сільськогосподарської продукції.
4. Особливості аграрно-правового регулювання ринку зерна та заставних закупівель сільськогосподарської продукції.
5. Договори на використання науково-технічної продукції у сільському господарстві.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб	сем. (пр.)	СРС	
Змістовий модуль 1. Загальні питання законодавства і права в АПК							
1,2	Лекція 1	Предмет та державне регулювання аграрного права України.	2				
	Практичне заняття 1	Предмет та державне регулювання аграрного права України.			2		5
	Самостійна робота 1	Правове забезпечення аграрного права України				7	5
3,4	Лекція 2	Загальна характеристика суб'єктів сільськогосподарської діяльності.	2				
	Практичне заняття 2	Загальна характеристика суб'єктів сільськогосподарської діяльності.			2		5
	Самостійна робота 2	Загальна характеристика суб'єктів сільськогосподарської діяльності.				7	5
5,6	Лекція 3,4	Правове регулювання виробничо-господарської та фінансової діяльності сільськогосподарських організацій.	2				
	Практичне заняття 3,4	Правове регулювання виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських організацій.			2		5
	Самостійна робота 3,4	Правове регулювання фінансової діяльності сільськогосподарських організацій.				8	5

7,8	Лекція 5,6	Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.	2				
	Практичне заняття 5,6	Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.			2		5
	Самостійна робота 5,6	Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.				8	5
9	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 - 46 год.			8		8	30	50
Змістовий модуль 2. Спеціальна частина господарського права							
10,11	Лекція 10,11	Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві	2				
	Практичне заняття 10,11	Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві			2		6
	Самостійна робота 10,11	Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві				10	6
12,13	Лекція 12	Правове регулювання здійснення окремих видів сільськогосподарської діяльності.	2				
	Практичне заняття 12	Правове регулювання здійснення окремих видів сільськогосподарської діяльності.			2		6
	Самостійна робота 12	Правове регулювання здійснення окремих видів сільськогосподарської діяльності.				10	6
	Лекція 13	Договірні відносини сільськогосподарських організацій (орендні відносини).					

14,15	Практичне заняття 13	Договірні відносини сільськогосподарських організацій (орендні відносини).			2		8
	Самостійна робота 13	Договірні відносини сільськогосподарських організацій (орендні відносини).				10	8
16	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2					10
Всього за змістовий модуль 2 – 54 год.			8		6	30	50
Залік							-
Всього з навчальної дисципліни - 90 год.							100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №1

1. Аграрне право як галузь права та предмет аграрного права України.
2. Принципи, система аграрного права та особливості аграрних правовідносин.
3. Джерела аграрного права та правові засади державної регулятивної діяльності в сільському господарстві.
4. Система й повноваження державних органів, які здійснюють регулювання сільського господарства.
5. Форми й методи регулятивної діяльності державних органів у сільському господарстві.
6. Поняття та загальна характеристика правового становища господарських товариств в АПК.
7. Поняття та види сільськогосподарських кооперативів.
8. Поняття та загальна характеристика правового статусу фермерських господарств.
9. Поняття та основні ознаки особистого селянського господарства.
10. Поняття виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств та її правове регулювання.
11. Загальна характеристика фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств та її правове регулювання.
12. Загальна характеристика трудових відносин сільськогосподарських підприємств .
13. Поняття і склад земель сільськогосподарського призначення.
14. Землі сільськогосподарського призначення як об'єкт правового

регулювання.

15. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення.

16. Права та обов'язки сільськогосподарських землекористувачів.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №2

1. Правові форми використання природних ресурсів у сільському господарстві.

2. Правове регулювання водокористування в сільському господарстві.

3. Правове регулювання надрокористування в сільському господарстві.

4. Правове регулювання використання тваринного світу у сільському господарстві.

5. Правове регулювання використання рослинного світу в сільському господарстві.

6. Правове регулювання лісокористування в сільському господарстві.

7. Загальна характеристика законодавства про окремі види сільськогосподарської діяльності.

8. Загальна характеристика правового регулювання галузі тваринництва та племінної справи у тваринництві.

9. Правове регулювання бджільництва та виробництва рибної продукції.

10. Правове регулювання ветеринарної медицини

11. Правова охорона прав на сорти рослин та правове регулювання насінництва.

12. Особливості аграрно-правового регулювання договірних правовідносин у сільському господарстві.

13. Класифікація договірних зобов'язань у сільському господарстві.

14. Контрактація та інші окремі договори щодо реалізації сільськогосподарської продукції.

15. Особливості аграрно-правового регулювання ринку зерна та заставних за купівель сільськогосподарської продукції.

16. Договори на використання науково-технічної продукції у сільському господарстві.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Аграрне право/ За редакцією О. О. Погрібного —К.: Істина., 2007. — с.248.
2. Аграрне право України . /За редакцією В. З. Янчука. —К.: Юрінком, 2000. —с.364.
3. Екологічне право України. / А. П. Гетьман , М. В. Шульга— К.: Юрінком,2005. —с.262.
4. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України. / Б. М. Данілішин . . — К. .: Юрінком Інтер, 1999. —118 с.
5. Право власності на землю та його захист. / М.І Камлик. — К. .: Юрінком Інтер, 2002. —208 с.
6. Земельне право. / М.Г. Ковтун. .— К. .: Юрінком Інтер, 2002. —177с.
7. Аграрне, земельне та екологічне право України . / О.О. Погребний, І.І Каракаш .— К. .: Юрінком Інтер, 2002. —256 с.

Допоміжна

8. Конституція України. /— К., Юрінком Інтер, 2007.
9. Водний кодекс України. / — К., Юрінком Інтер, 2006.
10. Земельний кодекс України. /— К., Юрінком Інтер, 2007.
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення. /— К., Юрінком Інтер, 2007.
12. Лісовий кодекс України. /— К., Юрінком Інтер, 2007.
13. Цивільний кодекс України. /— К., Юрінком Інтер, 2007.
14. Господарський кодекс України. /— К., Юрінком Інтер, 2007.
15. Кримінальний кодекс України. /— К., Юрінком Інтер, 2007.
16. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 16.06.1991р. // Відомості Верховної Ради України. — 1991.—№41.
17. Закон України «Про Загальнодержавну програму розвитку сільського господарства» від 17.01.2002р. . // Відомості Верховної Ради України.— 2002.— №7.
18. Закон України «Про оренду землі» від 06.10.1998р. // Відомості Верховної Ради України. — 1998.—№48.
19. Закон України «Про плату за землю» від 03.07.1992р., зі змінами від 06.06.2003р. // Відомості Верховної Ради України. — 1992.—№32.
20. Закон України «Про колективне сільськогосподарське підприємство» від 14.02.1992р // Відомості Верховної Ради України. — 1992.—№40.
21. Закон України «Про тваринний світ» від 03.03.1993р. // Відомості Верховної Ради України. — 1993.—№18.
22. Закон України «Про селянське (фермерське) господарство» від 22.06.1993р. // Відомості Верховної Ради України. — 1993.—№33.
23. Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію» від 17.06.1997р. // Відомості Верховної Ради України. — 1997.—№39.
24. Закон України «Про якість та безпеку харчових продуктів і

продовольчої сировини» від 23.12.1997р. // Відомості Верховної Ради України.
— 1998.—№9.

Інформаційні ресурси

1. Література бібліотеки університету і методичного кабінету кафедри, зал електронних ресурсів ТДАТУ.
2. Література бібліотеки університету і методичного кабінету кафедри.
3. Сайт кафедри <http://www.tsatu.edu.ua/tstt/>
4. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
5. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
6. Internet:
7. <http://tamika-2000.narod.ru> - Твій правовий сайт
8. <http://www.farlep.net/~veritas> Спільнота юристів України